

Solitaire struik, bomen, bomengroep of -rij

Foto: Roodgatje
© Sandra Lamberts

Vrijstaand, komen overal voor. Levende of dode bomen en struiken bieden samen met wat er onder groeit voor bijen en hommels voedsel, beschutting en nestmogelijkheden (materiaal en locatie).

Voor een volledige beschrijving van dit element, zie ook [De Landschapswijzer](#).

Het roodgatje is een opvallende verschijning door zijn haast bijna oplichtende rode kleur. Ze nestelen in zanderige gebieden. Bij gevaar kan deze bij zich laten vallen en net alsof doen dat hij dood is. Deze zandbij is vaak te zien op wilg of paardenbloem, maar ze zijn niet kieskeurig voor andere planten

MEER VOEDSEL

Landschapselement versterken door omvormen of beheer:

- Om de lokale kruiden en planten te laten ontplooiën als ondergroei bij struiken en bomen, is bij-vriendelijk maaibeleid (zie bijlage 'Maaibeleid') noodzakelijk. Lokale en kenmerkende plantensoorten kunnen dan spontaan terugkeren.

Landschapselement versterken door omvormen of beheer:

- Om het voedselaanbod te versterken kan er, naast juist maaibeleid, ook voor gekozen worden om een rijke ondergroei in te zaaien (zie bijlage 'Waardevolle planten'). Denk er aan dat de planten en kruiden streekeigen moeten zijn en bij het landschap horen.
- Je kunt bloeiende inheemse, streekeigen soorten bomen aanplanten om de voedselgelegenheid te versterken, zoals de (schiet)wilgen. Deze bomen geven vooral in het voorjaar voedsel waardoor ze onmisbaar zijn voor vroege voorjaarsbijen. Sommige soorten zijn zelfs volledig afhankelijk van de aanwezigheid van deze bomen. Andere goede voedselbronnen zijn gele kornoelje, Spaanse aak of veldesdoorn, meidoorn, gewone vogelkers, kraakwilg, linde, wilde liguster, sporkehout, aalbes, blazenstruik, bosbessen, buxus (mits tot bloeikomend), dwergmispel, esdoorn, fruitbomen (vruchtdragend), laurierkers, lijsterbes, mahoniestruik, rotsheide, sleedoorn en zuurbes. Het is echter niet noodzakelijk om direct aan te planten. Juist maaibeleid resulteert ook in het spontaan terugkomen van streekeigen soorten. Eerst het resultaat van het maaien afwachten, is aangeraden.
- Zorg er voor dat tijdens de gehele vliegperiode (maart tot oktober) voldoende stuifmeel en nectar beschikbaar is. Dit noemen we een volledige bloeihoogte. Hoe je een complete bloeihoogte kunt creëren voor jouw gebied lees je bij 'Waardevolle planten'.
- Zorg voor verbindingen tussen de nieuwe landschapselementen en oude zodat je een verbindingzone creëert. Zet de bomen en struiken niet verspreid over het veld neer zonder verbinding er naar toe.

MEER NESTGELEGENHEID

- Probeer waar mogelijk het dode en/of gesnoeide hout (boomstammen, kluiten, stengels) te laten liggen, dit zijn ideale plekken voor zowel de ondergrondse als de bovengrondse nestelaars. Voor meer informatie zie 'Nestgelegenheid'. Het hout moet door de zon beschenen worden (minimaal 6 uur per dag).